

Aleksandra Cofta-Broniewska

Dęby, gm. Dobre, woj. wrocławskie.
Stanowisko 29

Informator Archeologiczny : badania 17, 25

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DĘBY, gm. Dobrze
woj. włocławskie
Stanowisko 29

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
Zespół Badań Kujaw
w Poznaniu

Badania prowadził Zespół Badań Kujaw pod kierownictwem doc. dr habilit. Aleksandry Cejta-Broniewskiej. Finansował WKZ we Włocławku. Drugi sezon badań. Osady ludności: mezolitycznej, kultury pucharów lejkowatych z przełomu epok neolitu i brązu, kultury iwieńskiej i omentarszysko-ciełopalna ludności kultury łużyckiej.

Eksploatacja wykopaliskowa objęto obszar 221 m². Badania potwierdziły obecność faz osadniczych wcześniej rozpoznanych /por. "IA 1982". Ujawniono nową fazę osadniczą /mezolit/ oraz uszczegółwiono charakterystykę kulturową głównej fazy zasiedlenia /z przełomu epok neolitu i brązu/. W sprawozdaniu podjęto jedynie sygnalizowane wyżej problemy.

1/ Osadnictwo mezolityczne zarejestrowano w warstwie globy kopalnej. pozostałości jego nie podlegały więc współczesnym procesom niszczenia. Odkryty - niewielki fragment powierzchni osiedla dostarczył, prócz charakterystycznych wytworów z krzemienia, pokarmą ilość przepalonych kości i węgli drzewnych. Stan ilościowo-jakościowy pozyskanego zbioru wytworów krzemienianych nie upoważnia do dokładnych diagnoz chronologiczno-kulturowych, niemniej najbardziej prawdopodobne jest, że mamy tu do czynienia ze wspólnotą późnomezolityczną.

2/ Odkrycia szeregu, dużych obiektów z przełomu epok neolitu i brązu uwydatniło zmienny - synkretyczny - układ komponentów kształtujących kulturę ludności tej fazy osadniczej. Są to: a/ podstawowy, najbardziej widoczny komponent kultury amfor kulistych /technologia ceramiki i przeważająca ilość wątków zdobniczych/; b/ widoczny, w zdobnictwie /odciski sznura trójdzielnego/ komponent późnej kultury pucharów lejkowatych; c/ podobnie na tej płaszczyźnie uwidaczniającej się komponent "leśno"-wschodnioeuropejski. Nie wykluczony jest także /na podstawie współwystępowania w obiektach osadowych/ jeszcze jeden komponent - "wozanobrzęowy" z kręgu kultury Chłopiec/Vesels /por. "IA 1982" /. Mielibyśmy więc tu do czynienia z uchwyceniem w "momencie tworzenia" zjawiskiem synkretyzacji kulturowej w późnym neolicie /lub na przełomie epok neolitu i brązu/. Z omawianą fazą osadniczą związany jest unikatowy obiekt X o szczególnej /obrzędowej?/ funkcji. Miał on owalny szary w stropie /2,5 x 1 m/ i niekłowy profil poprzeczny /głębokość 0,5 m/. Jego wypełnisko praktycznie w całości składało się z fragmentów naczyń /ok. 2000 - część z nich to fragmenty całych, rozbitych naczyń/, wytworów krzemienianych /ponad 100/, kamiennych /miedzy innymi dwa rozcieracze i leżące na dnie obiektu, duże, niekątowe żarno/, fragmentów kości - częściowo przepalonych, częściowo nie /w tym obrabiane - 2 szydła/, fragmentów polepy, węgla drzewnych i muszli.

Badania będą kontynuowane.

DOBROŃ
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Andrzej Pelisiak /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr Małgorzaty Pelisiak. Finansował WKZ w Sieradzu. Drugi sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych.

Odkryto i przebadano w całości/wykop o pow. 475 m²/ drugie skupienie obiektów osadniczych kultury pucharów lejkowatych. W jego skład wchodziły: dwie częściowo anizonezno wkopami nowożytnymi w przybliżeniu prostokątne chaty słupowe o powierzchni 30 m² każda, szereg jam osadniczych, z których wyróżniła się duża jama zasobowa, prawdopodobnie sadziona, na co wskazują dwa rzędy